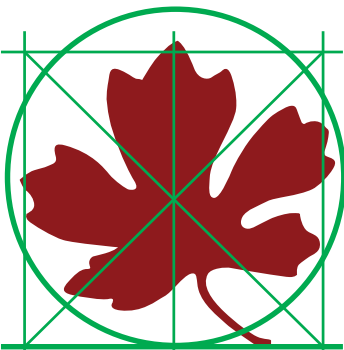

nieuwsbrief april 2011

B O N S A I
vereniging
Midden Nederland

opgericht in 1977 en aangesloten bij
de Nederlandse Bonsai Vereniging

Voorzitter: Bob van Ruitenbeek
06 - 184 712 27
bonsai_moyogi@hotmail.com

Penningmeester: Joke Andringa
035 - 602 65 12, joke@bonsai4all.nl

Secretaris: Wouter Snel
035 - 887 35 34, woutersnel@hetnet.nl

Algemene zaken: Nol van der Linden
0294 - 45 01 73, nol@parenthese.nl

Algemene zaken: vacant

Bibliotheek: Edith den Ouden
030 - 244 07 71
e.den.ouden@live.nl

Gironummer: 6560336
t.n.v. Bonsai Vereniging
Midden Nederland, Soest

www.bonsaimiddennederland.nl

Lidmaatschap

U kunt lid worden van onze vereniging op elk gewenst moment. De kosten zijn € 45,00 per jaar. Informatie over lidmaatschap zijn verkrijgbaar op de bijeenkomsten, of bij de secretaris.

Vooruit kijkend Werk aan eigen boom

Deze maand gaan we werken aan onze eigen bomen. Snoeien, nippen, bedraden en verpotten, er is in deze tijd van het jaar altijd weer genoeg te doen. Dus zorg dat je je spullen bij je hebt, dan gaan we lekker aan de slag

Contributie en lidmaatschapskaarten

De lidmaatschapskaarten voor 2011 zullen in april worden uitgegeven aan de leden die de contributie voor 2011 hebben betaald. De contributie is ongewijzigd en bedraagt € 45,-.

Als u nog niet betaald heeft maak dan het bedrag s.v.p. nu snel over op gironummer 6560336 t.n.v. Bonsai Vereniging Midden Nederland te Soest, of betaal contant aan de penningmeester op de bijeenkomst.

Even bijkletsen Verpotten

De afgelopen weken stonden duidelijk in het teken van het verpotten, zoals gewoonlijk in de maand maart. Omdat ik met mijn arm nog een beetje rustig aan moet doen heb ik eerst de lijst van te verpotten bomen maar eens kritisch bekeken en er enkele doorgeschoven naar het volgend jaar. Maar er bleef genoeg over.

Zo begon ik dus vol goede moed op een zonnige dag begin maart met een appelboom. De 1e helft van de wortels lieten zich gemakkelijk uitkammen, maar toen ging het mis. De wortels aan de andere kant bleken nog bevroren te zijn. Nogal stom zeg, daar had ik natuurlijk aan moeten denken. Wat nu gedaan. Ik kon de boom niet zo weer in zijn schaal zetten. Ik besloot de wortelkruit in een natte, lauwarme theedoek te wikkelen en hem later in de middag verder te verpotten.

Daarna heb ik hem in de kas gezet, voor de tijd dat de vorst aanhield en ging verder met verpotten. Gelukkig duurde de vorst niet al te lang, want anders hadden binnen de kortste keren éénderde van mijn bomen weer in de kas gestaan. Maar dit ziet er toch geweldig uit!!

Groet, Joke

Van de voorzitter

Beste leden,

We zijn inmiddels al weer in april beland. Zoals het spreekwoord zegt; april doet wat hij wil. Het kan vriezen, het kan dooiën. Ik bedoel daar mee te zeggen dat we voorzichtig moeten zijn met onze bomen. We hebben inmiddels al weer de eerste dag van boven de 20 graden gehad maar het kan ook zo weer een graadje gaan vriezen 's nachts en dat vinden vooral de bomen die verpot zijn niet prettig dus let daar op. Alle bomen ontwaken inmiddels uit hun winterslaap en ik hoop dat de bomen bij iedereen de winter goed zijn door gekomen. Afgelopen maand hebben we de shohin en mame middag gehad

Winkelen bij Lodder

Ieder jaar een heuglijk moment, niet alleen gezellig winkelen tegen aantrekkelijke prijzen, maar vooral het dit: het nieuwe seizoen komt er aan. In het verleden maakte ik nog wel eens de fout om een lijstje te maken van de bomen die een nieuwe schaal behoeften en dan de 'zo op het oog' keuzes te maken. Dat ging vaak nog redelijk goed, maar waar ik echter geen rekening mee hield waren de schalen die ik nog in de kast had staan en ook nog de schalen die vrij kwamen. Dit jaar ging ik het beter doen: lijstje gemaakt met benodigde schalen, voorraad schalen bekijken en ook de schalen die vrijkwamen, de maten van de schalen opmeten (lxbxd) en noteren of de volgende schaal groter of juist kleiner moest zijn. Aldus toegelust stortte ik mij in de drukte bij Lodder. Daar viel heel wat te bekijken en niet

en deze maand gaan we lekker onder begeleiding werken aan onze bomen. Er is momenteel werk genoeg dus neem een boom mee waar je altijd aan wilde beginnen maar niet weet wat je er precies mee moet doen of gewoon de tijd even niet voor kon vinden. We zijn tenslotte een vereniging dus er is altijd wel iemand te vinden die een goed advies heeft. Ik hoop dat een ieder 16 april vrij houdt in z'n agenda en dat we met elkaar wederom een nuttige en gezellige middag hebben.

Tot op de bijeenkomst,
Groeten,
Bob van Ruitenbeek

alleen materiaal. De 1e schaal die ik zag leek mij wel geschikt voor 'Heinz' (sommige van mijn bomen hebben een naam) en omdat ik Bruno in het volgende gangpad zag, vroeg ik hem even wat hij er van vond. Bruno: hoe hoog is de boom, ik gaf ongeveer de lengte aan tussen mijn 2 handen; Bruno: hoe dik is de stam, ik gaf ongeveer de dikte tussen duim en middelvinger; Ik kreeg ter plekke een lesje in hoe de grootte en diepte te bepalen van een schaal. Breedte = $\frac{2}{3}$ van de hoogte van de boom Diepte of diepte = (weet ik niet meer) van de dikte van de stam. Dacht ik dat ik me zo goed had voorbereid. Weer niet goed. Maar 'Heinz' staat inmiddels in een mooie schaal.
Groetjes, Joke

Muizen!!!!

De winter is nu echt voorbij, ik schrijf dit op zaterdag 2 april en het is buiten 22° C. De meeste mensen hebben de bonsai al verpot, en ik hoop voor iedereen dat jullie bomen goed de winter zijn door gekomen.

Echter bij mij kwam ik tot een minder leuke verrassing. Bij het vrijmaken van de bomen uit de winteropstelling, $\pm 1\frac{1}{2}$ maand geleden zag ik tot mijn schrik dat ik in de winter bezoek had gehad van muizen. De schade die deze allesknagers kunnen aanbrengen is geen vrolijk gezicht. De bomen zijn aangevreten van wortel tot aan de takken midden in de boom. De winteropstelling is in de winter vrij van sneeuw en koude wind, dus een prettige verblijfplaats 'met eten' voor de muizen. Het was voor mij de eerste keer dat ik ongewenst bezoek heb gehad van muizen, ik vermoed dat het dikke pak sneeuw, wat we dit jaar hebben gehad en de lange tijd dat het er heeft gelegen, de aanleiding is geweest.

Dus tijdens koude winters met veel sneeuw; wees extra alert op muizen!

Casper den Ouden

Terugblik clubmiddag maart Shohin en mame

De bijeenkomst van maart stond de in het teken van de minibonsai. Ruud en Bob hielden een zeer interessante voordracht over deze kleine boompjes. Alle aspecten kwamen daarbij aan bod. Kweek, verzorging, vormgeving en presentatie waren zo een paar punten die de revue passeerden. De kennis van het tweetal over deze onderwerpen was een garantie voor een zeer leerzame middag.

Bijzonder verheugend was het grote aantal boompjes die de leden hadden meegebracht. Drie tafels vol met deze kleine bonsai, geweldig om te zien!

Het tweede deel van de middag werden de aanwezigen uitgenodigd zelf een opstelling te maken met het voorhanden materiaal. Daarbij bleek dat het nog niet zo eenvoudig is om een acceptabele presentatie te maken. Je hebt daarvoor heel wat bomen nodig. Ook Bruno kon daarbij nog de vele nuttige aanwijzingen geven. Al met al een zeer geslaagde bijeenkomst.

Je ziet nog meer foto's van deze bijeenkomst op: <http://www.dekkers-thuis.nl/bvmn/20110319/bvmn.htm>

In het vierde en laatste deel van deze serie gebaseerd op een syllabus van de NBV komt het bemesten aan de beurt.

Bemesting

Bij de bemesting van onze bonsai moeten we een paar zaken in de gaten houden: **Er bestaat geen wondermest**, er is alleen meer of minder geschikte mest; **Beter vaak weinig dan in één keer veel**.

Er zijn verschillende factoren die bepalend zijn bij de keuze van de mest en de hoeveelheden die nodig zijn, zoals:

De boom

- **De soort.** Bij loofbomen worden andere meststoffen gebruikt dan bij coniferen, althans mest van een andere samenstelling.
- **Het ontwikkelingsstadium.** Een oude boom krijgt minder mest

en mest met een lager N gehalte. Een jonge boom in volle ontwikkeling heeft veel meer N nodig.

• **De gezondheids-toestand.** Een zieke boom nooit bemesten en een zwakke boom heel licht.

De grondsoort

- **Zand.** Spoelt snel uit, dus vaker een lichte mestgift. Is vaak licht alkalisch.
- **Klei.** Kan wel voedingsstoffen bevatten maar staat deze langzaam af. Houdt veel vocht vast.

• **Humus.** Humus buffert: het

gaat een

natuurkundige verbinding aan met voedingszouten en geeft die langzaam af waardoor grote schommelingen in het zoutgehalte van het bodemvocht opgevangen worden.

Het weer

- **Warm voorjaar.** Geeft een snellere omzetting van organische mest, we kunnen dus vaker een gift doen.
- **Koud voorjaar.** Harde eiwitten worden niet omgezet, we kunnen dan anorganische mest geven of we moeten rekening houden met vertraging in de schema's.

Na het verpotten wordt er ± 3 of 4 weken niet bemest. Als we langzaam werkend organische mest gebruiken is deze termijn ongeveer twee weken.

Voedingselementen

Kooldioxyde (vroeger koolzuurgas) en water zijn de voornaamste voedingsstoffen voor de plant. Deze verbindingen zijn de leveranciers van de elementen koolstof (C), waterstof (H) en zuurstof (O), die onmisbare bouwstenen zijn voor alle organische bestanddelen van het plantenlichaam. Verder moeten planten de volgende elementen kunnen opnemen:

Stikstof (N), fosfor (P), zwavel (S), kalium (K), calcium (Ca) en magnesium (Mg).

Men noemt deze elementen, die in gebonden vorm voorkomen, hoofdelementen of macro-elementen omdat de plant daarvan betrekkelijk grote hoeveelheden opneemt.

Daarnaast zijn er uiterst geringe hoeveelheden mangaan (Mn), koper (Cu), borium (Bo), molybdeen (Mo), ijzer (Fe) en zink (Zn) nodig, die men spore-elementen noemt. De totale reserve aan plantenvoedsel in de grond is vaak enorm groot. Daarvan is echter slechts een klein deel voor het gewas opneembaar. In de grond komt het plantenvoedsel

in verschillende vormen voor:

- opgelost in het bodemvocht;
- geadsorbeerd aan klei en humusdeeltjes;
- als bestanddeel van vaste anorganische verbindingen;
- als bestanddeel van vaste organische verbindingen.

In de praktijk van de bemesting gaat het vooral om N, P, en K. De grond in ons land bevat voldoende S, zodat toediening vaak niet nodig is. Het komt overigens in sommige NPK meststoffen voor. Ca wordt met verschillende meststoffen aangevoerd.

Kunstmest

Enige voordelen van kunstmest:

- kunstmest is gelijkmatig van samenstelling. Daardoor kunnen de plantenvoedende stoffen in elke gewenste hoeveelheid en verhouding worden toegevoerd;
- het voedsel in de kunstmest werkt vaak sneller dan dat in de organische meststoffen. Het is meestal in een beter oplosbare vorm aanwezig. Men kan de mest dan ook op het meest gunstige tijdstip toedienen.

Enige nadelen van kunstmest:

- het spoelt – bij veel regen – eerder uit de bodem;
- het kan de bodem verzilten en de bodemschimmel (mycoriza) aantasten.

Organische mest

Enige voordelen van organische mest:

- organische meststoffen verbeteren de structuur van de grond. Er ontstaat in de grond een netwerk van schimmeldraden, waardoor de gronddeeltjes bij elkaar worden gehouden en die ook van belang zijn voor de voedsel opname van de boom;
- organische meststoffen vergroten het waterbindend vermogen van de grond;

- organische meststoffen bevorderen het bodemleven. Van belang omdat deze micro-organismen een rol spelen bij de ontleding van voedingsstoffen.

Belangrijk

Waarom zijn voedingselementen zo belangrijk voor onze bonsai?

Stikstof (N)

Stikstof is van groot belang voor de vorming van eiwitten, bladgroen en andere organische verbindingen. Het bevordert met name de ontwikkeling van de blad en stengelmasse. Bij teveel N ontstaat er een snelle slappe groei en vatbaarheid voor ziektes.

Fosfor (P)

Fosfor heeft een gunstige invloed op de ontwikkeling van het wortelstelsel. Het is van groot belang voor bloeiende en vrucht dragende planten.

Kalium (K)

Kalium is nodig voor de fotosynthese. Het is nodig voor de opbouw en het transport van organische stoffen. Kalium vermindert de gevoeligheid van de planten voor droogte. Het bevordert namelijk de vochtopname door de wortels en gaat de afgifte van water door het blad tegen. Het vermindert de gevoeligheid voor vorst en nachtvorst.

Magnesium (Mg)

Magnesium is voor de plant noodzakelijk als bouwstof voor bladgroen. Kleigronden bevatten 0,5 - 2,5 % MgO. Hiervan is ongeveer 10 % opneembaar. Zandgrond bevat hoogstens 0,15 % MgO, hiervan is ook slechts 10 % opneembaar.

SAMENSTELLING VAN ENIGE ORGANISCHE MESTSTOFFEN

NAAM	N	P	K
Beendermeel	6	19	0,23
Biogold Original	5,5	6,5	3,5
Biogreen	4	3	6
Bloedmeel	13,5	0,22	0,9
Culterra	10	4	6
Faforet	9	3	3
L.O.T. vloeibaar	8	8	6
PK stikstofvrij	0	10	10
Pokon bonsai	4	4	4
Vis emulsie	5	2	2

Iedere mestsoort die je koopt is voorzien van een NPK waarde, welke van groot belang is voor het toepassen van de juiste mest. N is de scheikundige benaming van stikstof, P van fosfor en K van kalium. Voor het bemesten van bonsai dient rekening te worden gehouden met de NPK waarde. Deze geeft aan in welke verhoudingen stikstof, fosfor en kalium aanwezig zijn: Bij een NPK van bijvoorbeeld 10-4-6 zit er 10 % N, 4 % P en 6 % K in de meststof. De meststof bestaat dan voor 80 % uit overige (neutrale) bestanddelen.

	1	2	3	4
januari	rust	rust	rust	rust
februari	rust	rust	rust	rust
maart	10-4-6 of 9-3-3	10-4-6	0-10-10	rust
april	rust	10-4-6	0-10-10	rust
mei	rust	10-4-6	10-4-6 als vrucht ontwikkeld is	10-4-6 bij afgehar- de naalden
juni	rust	rust	10-4-6 als vrucht ontwikkeld is	10-4-6 bij afgehar- de naalden
juli	rust	rust	rust	10-4-6
augustus	rust	eind aug. 0-10-10	rust	rust
september	eind sept. 0-10-10	rust	0-10-10	eind sept. 0-10-10
oktober	rust	Kleine P.K. gift	Kleine P.K. gift	0-10-10
november	rust	rust	rust	rust
december	rust	rust	rust	rust

Het opzetten van bemestingsschema's

Met alle bovenstaande gegevens kunnen we nu een schema opzetten voor verschillende boomsoorten, in diverse stadia van ontwikkeling.

Voorbeeld 1

Is een loofboom in min of meer een eindstadium, het gaat er vooral om de vitaliteit te behouden en de kroon te verfijnen. We geven daarom in de lente éénmaal een kleine gift 10-4-6 en daarna rust. Verder alleen in september een gift 0-10-10.

Voorbeeld 2

Is een jonge boom die moet groeien. De mestgiftten in maart, april en mei zijn begonnen, afgerond met een klein hoeveelheid P en K.

Voorbeeld 3

Is een vruchtbom. Bij dit voorbeeld is het van belang om te weten dat bij een vrucht dragende boom bij een te zware stikstofbemesting in de lente de bloemen en/of vruchtbeginsels worden afgestoten. We wachten daarom tot de vrucht zich heeft ontwikkeld. De fosfor- en kaligift in de herfst is daarom van groot belang.

Voorbeeld 4

Is een ontwikkelde den, we wachten tot de nieuwe naalden zijn afgehard voordat we met bemesten beginnen. Dit zorgt ervoor dat de naalden zo klein mogelijk blijven. Bij een den in opbouw kunnen we in het voorjaar meer mest geven.

Beter vaak weinig dan één keer te veel

De wortelharen bestaan uit half-doorlaatbare cellen en nemen voedsel op door middel van osmose. De osmotische druk werkt van lagere verzadiging naar een hogere verzadiging. Als nu de concentratie van voedingszouten buiten de wortel hoger is dan in de wortel, dan zal de boomwortel water afgeven in plaats van opnemen. De boom zal dus verdrogen ondanks de natte kluit. Dit betekent voor de bemesting dat we beter een paar keer een kleine hoeveelheid kunnen geven dan in een keer een grote hoeveelheid.

Voorjaarsschonmaak

Zelf een tafel maken

Nu de lente echt lijkt te zijn begonnen en het zonnetje weer lekker schijnt ben ik maar eens mijn balkon gaan opruimen en ordenen. Veel boompjes heb ik nog niet maar op een balkon wordt het al gauw vol en rommelig. Mijn vrouw wil ook wel eens in het zonnetje zitten maar tussen al de boompjes is het wat krap dus moest er een oplossing komen. Nu vond ik op [bonsaiempire.nl](http://www.bonsaiempire.nl) een duidelijk omschreven bouwtekening van een 3 etages hoge tafel. Helaas bleken de afmetingen van deze tafel te groot waardoor ik de formaten moest aanpassen aan de afmetingen van mijn balkon. Uiteindelijk is het een 2 etages hoge tafel geworden van 90 cm hoog, 150 cm breed en 70 cm diep. Omdat ik geïmpregneerd hout heb gebruikt kon dit helaas niet bij het bouwcentrum gezaagd worden. Hierdoor werd ik gedwongen

zelf te gaan zagen wat inclusief afmeten de meeste tijd in beslag nam. Uiteindelijk ben ik ongeveer 8 uur heerlijk in het zonnetje bezig geweest en staan mijn boompjes nu mooi uitgestald op de tafel waardoor het balkon er weer net en ordelijk uit ziet.

Mocht je interesse hebben in de bouwtekening dan volgt hier de link; <http://www.bonsaiempire.nl/diversen/bonsai-tafel-bouwen>

Oscar Ramos

Oproep kandidaten voor de ntc

Komend najaar wordt de New Talent Contest weer gehouden. Deze zal dit keer, tegelijk met de NBV show, tijdens de eindejaarsale op 26 november 2011 van de Firma Lodder gehouden worden. In verband met een eventuele voorselectie roepen wij alle leden die belangstelling hebben op zich nu alvast te melden bij het bestuur.

Verkooptafel

Ook de komende bijeenkomst zal de verkooptafel er weer staan. Iedereen is vrij om in te brengen wat hij of zij wil. 10% wordt afgedragen aan de vereniging. Ruim die spullen op en doe er uw voordeel mee!

Let op!

Het is echt de bedoeling onze bijeenkomsten in De Dissel op tijd te beginnen! Zaal open 12:30 uur, aanvang 13:00 uur.

Boom van de maand

Boom van de maand voor maart was de shohin en mame bonsai. De Tokonoma werd prachtig ingericht door Bob en Ruud.

esdoorns mee naar de bijeenkomst. Maar als je andere mooie bomen hebt is dat natuurlijk ook prima!

De tokonoma zal in april worden ingericht door Casper den Ouden

Boom van de maand voor maart is de Acer. In april staan die er altijd prachtig bij. Neem je

Let op! pottenbak cursus verplaatst!

In verband met de agenda van Akira Matsumoto is de pottenbak cursus verplaatst naar oktober!

Belangrijke data

15	16 april	werken aan eigen bomen	opendag
	21 mei	workshop	
	18 juni	boombespreking door Bruno Wijman (o.a. Pinus van workshop)	
8	juli & augustus	geen bijeenkomst ivm vakantie	
9	17 september	bomen tekenen	
	15 oktober	pottenbakken met Akira Matsumoto	
10	19 november	probleembomen	
11	17 december	lezing Pieter van Uden	

Boom van de maand

13	<i>één van de ingebrachte bomen wordt besproken door Bruno Wijman</i>		
14	april	acers	
15	mei	je favoriete bonsai	
16	juni	azalea's	
17	juli & augustus	geen boom van de maand ivm vakantie	
18	september	vruchtbomen	
19	oktober	herfstblad	
20	november	jin en shari	
21	december	naaldbomen	

Afdelings bijeenkomsten

De bijeenkomsten worden meestal op elke derde zaterdag van de maand gehouden in het Dorps-huis: 'De Dissel', Disselplein 6, te Hooglanderveen. Tel: 033 257 17 25 <http://www.dedissel.com>

Aanvang 13:00 uur, zaal open 12:30 uur. Winkel, bibliotheek met video's, dvd's, en loterij bij iedere bijeenkomst. Uiteraard kan men voor vragen, opmerkingen en suggesties altijd terecht bij het bestuur. Hebt u problemen of wilt u advies, neem dan de boom in kwestie mee naar de bijeenkomst, er is altijd iemand in de buurt van de huiskamertafel die bij problemen kan helpen!